

โรงเรียนเสาชิงช้า อำเภอรัตนบุรี จังหวัดนครราชสีมา

ข้อสอบวัดผล กลางภาค ประจำปีภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส 23103 คะแนนเต็ม 20 คะแนน เวลาที่ใช้ 40 นาที

(ห้ามนำข้อสอบออกนอกห้องสอบ)

คำชี้แจง

1. ข้อสอบฉบับนี้มี 2 ตอน จำนวน 7 หน้า
ตอนที่ 1 เป็นรูปแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
ตอนที่ 2 เป็นรูปแบบบทความหรือสถานการณ์ PISA จำนวน 10 ข้อ
2. ก่อนทำข้อสอบ ให้เขียนชื่อ-นามสกุล ห้อง เลขที่สอบ วิชา ในกระดาษคำตอบให้ชัดเจน
3. ไม่อนุญาตให้นักเรียนที่มาสายเกิน 15 นาที เข้าห้องสอบ
4. ไม่อนุญาตให้นักเรียนออกจากห้องสอบก่อนหมดเวลาสอบ

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

- ส 4.1 ม.3/2 ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ
ส 4.3 ม.3/1 วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ลงชื่อ

(นายสุทธิชัย ชะบากาญจน์)
ครูประจำวิชา

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดเป็นประโยชน์ของการศึกษาประวัติศาสตร์ของวัดพระศรีรัตนศาสดาราม
 - ก. ให้ความเป็นมาของวัด
 - ค. ให้ความรู้เรื่องความสามารถของบรรพบุรุษ
 - ข. ให้ความเข้าใจวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของวัด
 - ง. ให้ความทราบเหตุผลและผลกระทบที่ได้จากการสร้าง
2. เพราะเหตุใด จึงต้องใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาประวัติศาสตร์
 - ก. หาจุดประสงค์ของผู้สร้างหลักฐานทางประวัติศาสตร์
 - ข. จัดหมวดหมู่ข้อมูลจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์
 - ค. จะได้เข้าใจขั้นตอนในการศึกษาประวัติศาสตร์
 - ง. หาความจริงจากข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์
3. การกำหนดหัวข้อเรื่องมีประโยชน์ต่อการศึกษาประวัติศาสตร์อย่างไร
 - ก. ทำให้ทราบแหล่งรวบรวมข้อมูลทางประวัติศาสตร์
 - ข. ทำให้ทราบขอบเขตของเรื่องที่จะศึกษา
 - ค. เพื่อป้องกันไม่ให้ไปศึกษาซ้ำกับผู้อื่น
 - ง. เพื่อระบุนความสนใจของผู้ที่จะศึกษา
4. กระบวนการทางประวัติศาสตร์มีกี่ขั้นตอน อะไรบ้าง
 - ก. 4 ขั้นตอน / ตั้งปัญหา หาคำตอบ สรุปรายงานผล
 - ข. 4 ขั้นตอน / ตั้งคำถาม วิเคราะห์คำถาม ตีความ สรุปรายงาน
 - ค. 5 ขั้นตอน / กำหนดปัญหา หาข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล สังเคราะห์ นำเสนอ
 - ง. 5 ขั้นตอน / ตั้งปัญหา ค้นหาผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบข้อมูล ตีความข้อมูล สรุปข้อมูล รายงาน
5. การรวบรวมข้อเท็จจริงจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์มาจัดเป็นหมวดหมู่ จัดอยู่ในขั้นตอนใดของวิธีการทางประวัติศาสตร์
 - ก. การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดหมวดหมู่ข้อมูล
 - ข. การประเมินคุณค่าของหลักฐาน
 - ค. การเรียบเรียงหรือการนำเสนอ
 - ง. การรวบรวมหลักฐาน
6. “บางกอกอยู่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา” ข้อใดเป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการทางประวัติศาสตร์
 - ก. เพราะเป็นทุ่งกว้าง
 - ค. บริเวณนี้มีข้อดีข้อเสียอะไรบ้าง
 - ข. ทำไมต้องเลือกสถานที่นี้
 - ง. มีหลักฐานอะไรสนับสนุนบ้าง

7. การบูรณะวัดพระศรีรัตนศาสดารามใน พ.ศ. 2525 ทำให้ค้นพบพระพิมพ์จำนวนมาก นักเรียนจะใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ในข้อใดจึงจะหาคำตอบได้ดี

- ก. วิเคราะห์ว่าเป็นของจริงหรือของปลอม ค. จะบอกให้ใครรู้บ้าง
ข. ใครเป็นคนนำมาเก็บไว้ ง. มีพระพิมพ์กี่แบบ

8. ข้อใดเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ขั้นต้นของรัตนโกสินทร์

- ก. จารึกวัดโพธิ์ ค. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
ข. จดหมายเหตุโหร ง. ประชุมพงศาวดารรัชกาลที่ 4

9. ถ้าต้องการสืบค้นข้อมูลเรื่องเครื่องมือการประกอบอาชีพของคนไทย ควรสืบค้นจากแหล่งข้อมูลใด

- ก. วังสวนผักกาด ค. พิพิธภัณฑสถานอยุธยา
ข. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา ง. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา

10. “ข้าพเจ้าตั้งใจอยู่เสมอที่จะทานบารุงให้ไรนาบริบูรณ์ขึ้น และเมื่อปีกลายนี้ให้ชุดคลองตั้งแต่ศาลากลางคลองแสนแสบถึงปลายคลองท่าไข่...แลได้ลงมือทานาให้ฤดูนี้ก็มีบ้าง เป็นนาจองแล้ว 18,800 ไร่เศษ...” นักเรียนจะกำหนดประเด็นการศึกษานี้อย่างไร

- ก. พระมหากษัตริย์กับการชุดคลอง ค. ประวัติการชุดคลอง
ข. ประโยชน์ของการชุดคลอง ง. ใครชุดคลองท่าไข่

11. “ผลของสนธิสัญญาเบาว์ริงทำให้ไทยต้องเสียสิทธิสภาพนอกอาณาเขต” เป็นขั้นตอนใดของกระบวนการทางประวัติศาสตร์

- ก. การรวบรวมข้อมูล ค. การสังเคราะห์ข้อมูล
ข. การนำเสนอข้อมูล ง. การตรวจสอบข้อมูล

12. “ภายหลังปราบจลาจลในกรุงธนบุรีแล้ว ทรงพิจารณาเห็นว่ากรุงธนบุรีไม่เหมาะสมที่จะเป็นราชธานีอีกต่อไป” ปัจจัยใดที่สอดคล้องกับข้อความดังกล่าว

- ก. บางกอกเป็นทุ่งกว้างเหมาะแก่การปลูกข้าว
ข. บางกอกมีขุนนางชาวจีนที่ทำการค้าเก่งอาศัยอยู่มาก
ค. ธนบุรีเป็นเมืองเล็กไม่เหมาะที่จะเป็นราชธานีที่ยิ่งใหญ่
ง. บางกอกมีพื้นที่เป็นหัวแหลม มีแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นปราการ

13. พระราชกรณียกิจใดของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชที่ทำให้ไทยมีความมั่นคงมากที่สุด

- ก. ทรงจัดให้มีการสังคายนาพระไตรปิฎก ค. ทรงฟื้นฟูพระราชพิธี
ข. ทรงวางรากฐานกฎหมายไทย ง. ทรงบำรุงขวัญราษฎร

14. การพัฒนาประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์ที่ส่งผลมาจนถึงปัจจุบัน คือการพัฒนาในด้านใด

- ก. การสร้างโรงเรียน ค. การค้าขายกับประเทศจีน
ข. การส่งเสริมวรรณกรรม ง. การก่อตั้งธรรมยุติกนิกาย

15. พระราชพิธีวิสาขบูชา จัดขึ้นครั้งแรกในสมัยใด

- ก. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช
- ข. พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย
- ค. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ง. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

16. การกำหนดหัวเรื่องมีประโยชน์ต่อการศึกษาประวัติศาสตร์อย่างไร

- ก. เพื่อระบุมความสนใจของผู้ที่จะศึกษา
- ค. ทำให้ทราบขอบเขตของเรื่องที่จะศึกษา
- ข. เพื่อป้องกันไม่ให้ไปศึกษาซ้ำกับผู้อื่น
- ง. ทำให้ทราบแหล่งรวบรวมข้อมูลทางประวัติศาสตร์

17. สุชาติต้องการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานของชาวมอญที่เมืองพระประแดงในสมัยรัตนโกสินทร์ เขาจะต้องทำสิ่งใดเป็นอันดับต่อไปตามขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์

- ก. การกำหนดหัวเรื่อง
- ค. การประเมินคุณค่าของหลักฐาน
- ข. การรวบรวมหลักฐาน
- ง. การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดหมวดหมู่ข้อมูล

18. จากการศึกษาวิธีการทางประวัติศาสตร์ นักเรียนคิดว่าข้อใดเป็นคุณสมบัติที่นักประวัติศาสตร์พึงมี

- ก. เป็นนักอ่านพงศาวดารและจดหมายเหตุ
- ค. เป็นนักวิเคราะห์โดยอาศัยหลักฐานทางประวัติศาสตร์
- ข. เป็นนักฟังตำนาน นิทานพื้นบ้านอยู่เสมอ
- ง. เป็นผู้ที่มีความเชื่อว่าประวัติศาสตร์ย่อมซ้ำรอยเสมอ

19. ข้อใดไม่ใช่ สาเหตุของการย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีข้ามมายังฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา

- ก. บริเวณที่ตั้งกรุงธนบุรีเป็นที่ท้องคุ้ง น้ำกัดเซาะตลิ่งพังอยู่เสมอ
- ข. เกรงว่าจะไม่ปลอดภัย เพราะข้าศึกล่องรู้แผนที่ภายในกรุงธนบุรีหมดแล้ว
- ค. ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยามีชัยภูมิที่ดีในการป้องกันการโจมตีของข้าศึก
- ง. มีวัดตั้งหนาอยู่ทั้ง 2 ข้างของพระราชวัง ทำให้ไม่สะดวกในการขยายพระราชวัง

20. การที่รัชกาลที่ 3 ทรงแต่งเรือสำเภาไปค้าขายยังต่างประเทศส่งผลดีต่อชาติไทยอย่างไร

- ก. ทำให้ท้องพระคลังมีรายได้เพิ่มขึ้น
- ข. ทำให้ไทยมีชื่อเสียงในฐานะเป็นประเทศผู้นำทางการค้า
- ค. ทำให้ชาวต่างชาติรู้จักสินค้าทางการเกษตรที่สำคัญของไทย
- ง. ทำให้ไทยเป็นศูนย์กลางในการรับซื้อและขายข้าวไปยังต่างประเทศในภูมิภาค

21. ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น สินค้าต้องห้ามที่ทางราชการกำหนดให้พ่อค้าต่างชาติต้องนำมาขายให้แก่ราชสำนักโดยตรงคือข้อใด

- ก. สัตว์เลี้ยง
- ค. ข้าวเปลือก
- ข. เครื่องเทศ
- ง. ปืนและกระสุนดินดำ

22. ศักดินามีความสำคัญต่อสังคมไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นอย่างไร

ก. บอกถึงจำนวนการถือครองที่ดิน

ค. บอกถึงสถานภาพของคนในสังคม

ข. บอกถึงจำนวนไพร่บริวารในสังกัด

ง. บอกถึงตำแหน่งหน้าที่ทางราชการ

23. ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับชาติตะวันตกในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ส่วนใหญ่จะเน้นเรื่องใด

ก. การเมือง

ค. การทำสงคราม

ข. เศรษฐกิจ

ง. การแสวงหาพันธมิตร

24. เพราะเหตุใดจึงต้องใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาประวัติศาสตร์

ก. หาความจริงจากข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์

ข. จะได้เข้าใจขั้นตอนในการศึกษาประวัติศาสตร์

ค. จัดหมวดหมู่ข้อมูลจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์

ง. หาจุดประสงค์ของผู้สร้างหลักฐานทางประวัติศาสตร์

25. นาริและนาราใช้ข้อมูลเดียวกันในการเขียนรายงานประวัติศาสตร์เรื่อง สมเด็จพระสุริโยทัย แต่ปรากฏว่างานของนาริมีคุณค่ามากกว่างานของนารา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อใด

ก. การตั้งสมมติฐาน

ค. การนำเสนอข้อมูล

ข. การคัดเลือกข้อมูล

ง. การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

26. “รัชกาลที่ 2 จึงโปรดให้สมเด็จพระอนุชาธิราชกรมพระราชวังบวรสถานมงคลเป็นแม่กอง เสด็จลงไปทำ เมืองขึ้นที่ปากลัด ตัดเอาท้องที่แขวงกรุงเทพมหานครบ้าง แลแขวงเมืองสมุทรปราการบ้างรวมกันตั้งขึ้นเป็นเมืองใหม่อีกเมือง 1 พระราชทานชื่อว่า เมืองนครเขื่อนขันธ์”

จากข้อความข้างต้น ข้อใดคือเหตุผลที่ทำให้รัชกาลที่ 2 ทรงสร้างเมืองนครเขื่อนขันธ์

ก. เพื่อเป็นเมืองท่าค้าขายกับต่างชาติ

ค. เพื่อเป็นแหล่งรวมเชลยที่จับมาได้ในสงคราม

ข. เพื่อเป็นแหล่งระดมพลก่อนทำสงคราม

ง. เพื่อเป็นป้อมปราการไว้ป้องกันข้าศึกทางทะเล

27. ข้อใดเป็นประโยชน์สำคัญของไทยจากการตั้งราชธานีใกล้ทะเล

ก. ทำให้ประชาชนมีรายได้จากการประมง

ค. สะดวกต่อการเคลื่อนย้ายกำลังพลในยามสงคราม

ข. สะดวกต่อการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศ

ง. เหมาะสมต่อการเพาะปลูกพืชผักผลไม้บนนาชนิด

28. การค้าขายในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ฝ่ายไทยต้องอาศัย ชาวจีนเป็นผู้ช่วยเหลือทำการค้าขายให้ เนื่องจากชาวจีนมีคุณสมบัติเด่นตามข้อใด

ก. ถนัดในการเจรจา

ค. เชี่ยวชาญในการค้า

ข. พูดได้หลายภาษา

ง. มีความรักพวกพ้อง

29. สาระสำคัญของสนธิสัญญาเบอร์นีที่ไทยทำกับอังกฤษสามารถสรุปได้ว่าอย่างไร

ก. ให้ไทยส่งข้าวออกไปขายได้

ค. ให้ไทยเหมาเก็บภาษีสินค้าอังกฤษ

ข. อังกฤษตั้งสถานีการค้าในไทยได้

ง. อังกฤษได้รับสิทธิพิเศษทางการค้า

ก. เจ้าพระยา

ค. สมุหนายก

ข. มหาเสนา

ง. เจ้าพระยามหาเสนา

ตอนที่ 2 เป็นรูปแบบบทความหรือสถานการณ์ PISA**คำชี้แจง** อ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามในข้อที่ 31 – 40**พัฒนาการสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น**

สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น เริ่มต้นในปี พ.ศ. 2325 เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ 1) สถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานี และก่อตั้งราชวงศ์จักรี การพัฒนาที่สำคัญในช่วงนี้ ได้แก่ การฟื้นฟูบ้านเมืองที่เสียหายจากสงคราม การจัดระเบียบการปกครองแบบจตุสดมภ์ (เวียง วัง คลัง นา) การรวบรวมและประมวลกฎหมาย และการส่งเสริมพระพุทธศาสนา เช่น การชำระพระไตรปิฎก การสร้างวัดพระแก้ว และการฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม

นอกจากนี้ยังมีการติดต่อกับต่างประเทศในระดับหนึ่ง เช่น การค้าขายกับจีน และการติดต่อกับประเทศตะวันตกบางประเทศ เช่น อังกฤษ และโปรตุเกส แต่ยังคงจำกัดอิทธิพลจากภายนอกเพื่อรักษาความมั่นคงของบ้านเมือง

สมัยรัชกาลที่ 2 และ 3 ก็ยังคงพัฒนาต่อเนื่อง โดยรัชกาลที่ 2 ส่งเสริมวรรณกรรมและศิลปะ ส่วนรัชกาลที่ 3 มีบทบาทในการส่งเสริมการค้า และขยายอิทธิพลทางศาสนาในภูมิภาค เช่น การสร้างวัดโพธิ์ และการติดต่อกับลังกา

คำชี้แจง : จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

31. ข้อใด ไม่ใช่ พัฒนาการสำคัญในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

ก. การจัดตั้งรัฐสภาแห่งแรกในไทย

ค. การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์

ข. การชำระพระไตรปิฎก

ง. การจัดระเบียบการปกครองแบบจตุสดมภ์

32. รัชกาลที่ 3 มีบทบาทเด่นในเรื่องใดมากที่สุด

ก. การส่งเสริมรัฐธรรมนูญ

ค. การส่งเสริมการค้าและศาสนา

ข. การสร้างความสัมพันธ์ทางการทูตกับญี่ปุ่น

ง. การปฏิรูประบบการศึกษาแบบตะวันตก

33. การจัดระเบียบการปกครองแบบจตุสดมภ์ประกอบด้วยสิ่งใดบ้าง

ก. กองทัพ ศาล โรงเรียน วัด

ค. เวียง วัง คลัง นา

ข. รัฐสภา คลัง เวียง วัง

ง. วัด โรงเรียน โรงพยาบาล ศาล

34. รัชกาลที่ใดมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมวรรณกรรมและศิลปะ

ก. รัชกาลที่ 1

ค. รัชกาลที่ 3

ข. รัชกาลที่ 2

ง. รัชกาลที่ 4

35. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการติดต่อกับต่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น
- ก. มีการเปิดเสรีทางการค้าเต็มรูปแบบกับทุกประเทศ
 - ข. มีการจำกัดอิทธิพลจากภายนอกเพื่อรักษาความมั่นคง
 - ค. ไม่มีการค้ากับประเทศใดเลย
 - ง. ส่งออกสินค้าเพียงอย่างเดียวโดยไม่มีการนำเข้า

คำชี้แจง : จงเลือกคำตอบ ถูก หรือ ผิด

36. กรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานีที่สถาปนาในรัชสมัยรัชกาลที่ 1	ถูก	ผิด
37. สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นไม่มีการติดต่อกับต่างชาติเลย	ถูก	ผิด
38. รัชกาลที่ 3 ให้ความสำคัญกับการสร้างโรงพยาบาลและมหาวิทยาลัย	ถูก	ผิด
39. การชำระพระไตรปิฎกถือเป็นหนึ่งในพัฒนาการทางศาสนาในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น	ถูก	ผิด

คำชี้แจง : จงเติมคำตอบลงในช่องว่างที่กำหนดให้

40. การปกครองแบบจตุสดมภ์ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ประกอบด้วย เวียง, วัง, คลัง และ _____